

vují však rozhodovací důvody, že obžalovaný svědka P-a, strkaje ho do prsou, současně skutkem urazil. Pojem urážky předpokládá však, že pachatel porušil vážnost vůči vrchnostenské osobě činy, které předsevzal v úmyslu, by, neb alespoň u vědomí, že jimi porušuje nedotknutelnost těla osoby vrchnostenské. Mezi zmíněnými částmi rozhodovacích důvodů jest tudíž rozpor, který nedá se vysvětliti jinak, než že závěr nalézacího soudu, druhé shora zmíněné větě předeslaný: »Nedostává se v jednání obžalovaného známky násilného vztažení ruky, pročez čin předsevzatý v úmyslu, překaziti nadporučíku P-ovi výkon služby, nezakládá zločinu Šu 81 tr. z., nýbrž přestupek Šu 314 tr. zák.,« vychází z nesprávného názoru nalézacího soudu, shora vyvráceného, že pro pojem skutečně násilného vztažení ruky nestačí jakékoliv úsilí, směřující proti tělu vrchnostenské osoby a všeobecně způsobilé, účinkovati na volné její rozhodování, nýbrž že je zapotřebí úsilí takové síly, že jí mohlo vrchnostenské osobě býti skutečně v daném případě zne-možněno další vykonávání služby. Výrok nalézacího soudu spočívá takto na nesprávném použití zákona co do pojmu skutečného násilného vztažení ruky a bylo jej z důvodu zmatečnosti čís. 10 Šu 281 tr. ř. zrušiti, aniž bylo třeba zabývati se ostatními vývody stížnosti.

Čís. 1341.

Křivě obviniti (§ 209 tr. zák.) lze i ze zločinu skutečně spáchaného. Zločinu dle Šu 209 tr. zák. může se dopustiti i obviněný při svém výslechu před vrchností. Lhostejno, u koho »udání« bylo učiněno, jen když mohlo sloužiti za podklad vrchnostenského šetření neb aspoň pátrání po osobě obviňované.

(Rozh. ze dne 9. listopadu 1923, Kr II 638/22).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku zemského tresního soudu v Brně ze dne 6. července 1922, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem podle Šu 209 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost s hlediska zmatku dle Šu 281 čís. 4 tr. ř. vytýká, že nalézací soud při hlavním přelíčení zavrhl návrh, aby byli slyšeni jako svědci manžel a dcera obžalované o tom, že dcera ještě, než se dostavili do bytu policejní agenti, hodinky, při prohlídce prý ukradené, ještě natahovala, že hodinky ty na stěně skutečně visely a druhý den ráno již na stěně nebyly. Důkazy těmito bylo by prý bývalo zjištěno, že se skutečně hodinky ztratily v době mezi onou prohlídkou, takže nalézací soud by nemohl dojiti k závěru, že obžalovaná si vymysla, že ony hodinky zmizely, a že si byla vědoma toho, že mluví zjevnou nepravdu, mluvíc o ztrátě hodinek. Stížnost jest bezpodstatnou. Nehledíc k tomu, že podle protokolu o hlavním přelíčení nebylo navrženo, by svědci ti byli též slyšeni o tom, že hodinky druhý den ráno již na stěně nebyly, byly okolnosti, o nichž svědci podle tohoto protokolu měli býti

slyšení, úplně bezvýznamné a nemohly by míti na rozhodnutí příznivého účinku pro obžalovanou. Pojem obviňování ve smyslu §u 209 tr. zák. nevyžaduje, by obžalovaná agenty obviňovala z vymyšleného zločinu, stačí také, že obviňovala je křivě z krádeže, skutečně spáchané. V tom však nalézací soud zjišťuje, že pachatel domnělé krádeže nebyl obžalované znám, že si tedy byla dobře vědoma nepravdivosti obviňování obou policejních agentů z krádeže hodinek. Právem tedy nalézací soud považoval shora uvedené okolnosti za nerozhodné. Tvrdí-li stížnost dále, že oni svědci měli být slyšeni též o tom, že obžalovaná chtěla hned na druhý den ráno jíti ohlásiti na policii ztrátu hodinek a jen na domluvu svého manžela nešla na policii, nelze k tomu přihlížeti, poněvadž dle protokolu o hlavním přelíčení návrh v tomto směru učiněn nebyl. Ani druhá výtku, uplatňovaná s hlediska téhož zmatku není důvodnou. Neboť nebylo třeba výsledkem úředníka, který přijímal hlášení agenta Ž-a, a vyžádáním si disciplinárních spisů zjistiti, zdali vůbec nějaké udání agentem Ž-em bylo učiněno a v jakém smyslu a zdali toto udání mělo skutečně v zápětí provedení disciplinárního řízení proti agentu V-ovi. Stížnost přehlíží, že soud měl za prokázáno, že obžalovaná udala agenty na policejní exposituře, tedy u vrchnosti, a že v tomto případě § 209 tr. zák. nevyžaduje, by obvinění mohlo sloužiti za podklad vrchnostenského šetření neb aspoň k pátrání proti osobě obviňované. Stížnost brojí ovšem též proti tomuto výroku soudu nalézacího, dovolávajíc se důvodu zmatečnosti dle §u 281 čis. 5, 9 a) a 10 tr. ř., ale — jak bude doličeno — neprávem. Nelze prý podle stížnosti považovati za udání u vrchnosti ve smyslu §u 209 tr. zák., že obžalovaná na policejní exposituře svůj výrok, před pol. agentem Ž-em pronesený, jako obviněná ospravedlňovala, poněvadž obžalovaná tam nešla sama, nýbrž byla přivedena a zatčena a neučinila tedy ze své vůle a dobrovolně udání na úřadě, jak toho jest třeba ke skutkové podstatě zločinu dle §u 209 tr. zák. Názor, jež stížnost zastává, jest mylným. I obviněný může se dopustiti zločinu dle §u 209 tr. zák., označuje-li při svém výslechu před vrchností křivě nějakou osobu jako pachatele určitého zločinu. Neboť výraz »udati« neznamená, že utrhač musí učiniti u vrchnosti trestní oznámení, stačí, označuje-li u vrchnosti obviněného jako pachatele určitého zločinu, při čemž je lhostejno, zda činí tak ze své vůle a dobrovolně, či jen k dotazu vrchnosti. Ostatně stěžovatelka nebyla nijak nucena, aby opakovala své nařčení u policejní expositury, na kterou byla volána k výslechu. Obžalovaná toho také nikdy netvrdila. Nemůže tedy být řeči o tom, že jest, jak to stížnost tvrdí, rozpor mezi slovy výroku, že obžalovaná udala agenty u policejní expositury, a zjištěním v důvodech rozsudečných, že udala agenta V-a a policejního agenta Ž-a, poněvadž nalézací soud nespátřuje »udání« v tom, že obžalovaná policejnímu agentu Ž-ovi na ulici řekla, že ten černý policejní agent (V.), co s ním byl, ukradl její dceři hodinky, nýbrž v tom, že u policejní expositury pronesla své nařčení znovu, což se úplně kryje se zněním výroku. Ale ani názor stížnosti, že jde o obvinění, pronesené pouze před policejním agentem Ž-em, a nikoliv o udání u vrchnosti, nemůže obžalovanou vyvíňovati. Neboť skutková podstata zločinu dle §u 209 tr. zák. jest dána i tehdy, když obvinění mohlo sloužiti za podklad vrchnostenského šetření neb aspoň pátrání po osobě obviňované, při čemž jest lhostejno, u koho

bylo »udání« učiněno. Policejní agent Ž., byl dle svého služebního postavení povinen, oznámiti sdělení mu učiněné u svého úřadu. To také učinil, následkem čehož, jak nalézací soud zjišťuje, oba agenti byli na policejní exposituře zodpovědně slyšeni, takže nelze pochybovati o tom, že obvinění nejen mohlo sloužiti, nýbrž také sloužilo za podklad šetření správce policejní expositury, tedy vrchnosti ve smyslu §u 209 tr. zák.

Čís. 1342.

Skutkové podstatě zločinu veřejného násilí dle §u 98 písm. b) tr. zák. nelze podřaditi jednání, jímž má býti vynuceno konání, k němuž má nutitel právo, byť se co do oprávnění svého mylil v předpisech soukromého práva. Činnost toho, jenž za účelem vynucení jednání vzal na sebe tvářnost vrchnostenské osoby, nelze současně podřaditi zločinu veřejného násilí dle §u 98 písm. b) tr. zák. a zločinu podvodu dle §u 199 písm. b) tr. zák.

(Rozh. ze dne 10. listopadu 1923, Kr I 1157/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 12. července 1922, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí vydíráním dle §u 98 písm. b) a zločinem podvodu dle §§ 197, 199 písm. b) tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost brojí proti rozsudku nalézacího soudu zmatečnými důvody §u 281 čís. 9 a) a b) tr. ř. Dovojuje, že stěžovatel nebyl na věci vůbec súčastněn, že se dostavil k Leoně Š-ové pouze jako svědek, který plným právem požadoval vrácení závdavku od Š-ové, jelikož Š-ová neměla povolení majitele domu k předání obchodu, takže přijatý závdavek držela neprávem. V ústním obhájcově přednesu při zrušovacím roku dovozováno na podkladě těchto okolností, že odsuzující výrok nalézacího soudu není opodstatněn zjištěnými skutečnostmi, jelikož nalézací soud nezjišťuje, že stěžovatel byl si vědom, že nárok na vrácení závdavku, vymáhaný stěžovatelem pro spoluobžalovaného Karla P-a na Š-ové, jest neodůvodněným a že také co do výroku o vině obžalovaného na zločinu podvodu jest rozsudek pochybeným, nezjistiv na straně obžalovaného úmyslu, způsobiti někomu škodu, jakž vyžaduje všeobecná skutková podstata podvodu dle §u 197 tr. zák. V těch směrech jest zmateční stížnost odůvodněna. Dle zjištěného skutkového děje jednal stěžovatel zřejmě v zájmu vymáhání P-ova nároku. Vynucení konání, k němuž osoba, na niž se činí nátlak, je povinna, není vydíráním; konání, které se vynucuje, musí býti na osobě, již se vyhrožuje, požadováno bezprávně; vyhrůžky musí směřovati k újmě této osoby. I skutková podstata podvodu — a to ve všech formách, tudíž i v případě §u 199 b) tr. zák., kde pouze obecná náležitost oklamání lstivým jednáním nebo předstíráním nahrazena zvláštním jednáním, tam označeným, — před-